

Elutähtsa teenuse osutaja nimetamise raamistik

Käesolev raamistik kirjeldab elutähtsa teenuse osutajate loetelu moodustamist ja üle vaatamist.

Elutähtis teenus

1. Elutähtis teenus on teenus, millel on ülekaalukas mõju ühiskonna toimimisele ja mille katkemine ohustab vahetult inimeste elu või tervist või teise elutähtsa teenuse või üldhuviteenuse toimimist.¹
2. Elutähtsa teenuse toimepidevus on elutähtsa teenuse osutaja järjepideva toimimise suutlikkus ja järjepideva toimimise taastamise võime pärast elutähtsa teenuse katkestust.²
3. Finantssektori elutähtsad teenused on makseteenused ja sularaharinglus.³

Elutähtsa teenuse osutaja

4. Elutähtsa teenuse osutaja käesoleva raamistiku tähenduses on krediidasutus, mis täidab hädaolukorra seadusega pandud ülesandeid eesmärgiga tagada elutähtsa teenuse toimepidevus.

Elutähtsa teenuse osutajate loetelu

5. Elutähtsa teenuse osutajate loetelu kinnitab Eesti Pank.⁴
6. Elutähtsa teenuse osutajate loetellu lisatakse krediidasutus, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:
 - 6.1. KATKESTUSE MÕJU - osutatava teenuse katkemine või lõpetamine mõjutab märkimisväärselt Eesti finantsturu stabiilsust ning makse- ja arveldussüsteemi järjepidevat toimimist;
 - 6.2. KLIENTIDE ARV - klientide arv moodustab märkimisväärse osa Eestis finantsteenuseid kasutavate klientide arvust;
 - 6.3. HOIUSTE TURUOSA - Eestis kaasatud hoiuste turuosa ületab kümnet protsenti krediidasutuste kaasatud hoiuste kogumahust.⁵
7. Krediidasutuse vastavuse hindamiseks kasutatakse järgmiseid krediidasutuse turuosa kirjeldavaid mõõdikuid ja lävesid:

Kriteerium	Mõõdik	Lävi
KATKESTUSE MÕJU (makseteenused)	kaardimaksete arv Eestis (Eestis väljastatud kaardid)	3,5%
	riigisiseste maksete arv (va kaardimaksed)	
KATKESTUSE MÕJU (sularaharinglus)	sularaha väljastamise kordade arv sularahaautomaadist	3,5%
KLIENTIDE ARV	hoiust omavate klientide arv	10%
HOIUSTE TURUOSA	hoiuste turuosa	10%

¹ Hädaolukorra seadus § 2 lõige 4

² Hädaolukorra seadus § 2 lõige 5

³ Hädaolukorra seadus § 36 lõige 3

⁴ Krediidasutuste seadus § 3 lõige 3

⁵ Krediidasutuste seadus § 3 lõige 2

8. Mõõdikute väärtustena kasutatakse eelneva kalendriaasta keskmisi turuosa näitajaid, mille arvutamisel on aluseks Eesti Pangale krediidasutuste poolt esitatud ametlik statistika. Makseteenuste katkestuse mõju kriteeriumi väärtuseks on kahe kasutatud mõõdiku aritmeetiline keskmine.

Hindamise läbiviimine

9. Otsuse krediidasutuse elutähtsa teenuse osutajate loetellu arvamiseks või väljaarvamiseks teeb Eesti Panga juhatus. Otsuse aluseks on makse- ja arveldussüsteemide osakonna, finantsstabiilsuse osakonna, sularaha- ja taristuosakonna ning panga riskijuhi poolt esitatud andmed ja seisukohad.
10. Otsus krediidasutuse elutähtsa teenuse osutajate loetellu arvamiseks või väljaarvamiseks tehakse käesoleva raamistiku punktis 3 nimetatud teenuste kohta eraldi.
11. Krediidasutuste vastavuse hindamine punktis 7 nimetatud kriteeriumidele toimub vähemalt kord aastas (1. kvartalis) eelmise aasta andmete alusel.
12. Juhatus võib hinnata krediidasutuste vastavust punktis 7 nimetatud kriteeriumidele erakorraliselt pärast olulisi muutusi finantsteenuste turul (krediidasutuste ühinemine, jagunemine vms). Erakorralisel hindamisel võib juhatus aluseks võtta punktis 8 nimetatud perioodist lühema ajavahemiku statistilised andmed.

Kriteeriumide üle vaatamine

13. Elutähtsa teenuse osutajate kriteeriumid vaatab juhatus üle vähemalt kord aastas ja teeb vajadusel muudatuse käesoleva raamistiku punktis 7.

Rakendamine

14. Elutähtsa teenuse osutajate loetelu ülevaatamise (punkt 9) ja kriteeriumide ülevaatamise (punkt 13) valmistab ette panga riskijuht.
15. Elutähtsa teenuse osutaja nimetamise kriteeriumid ja nende muutmine tehakse avalikuks Eesti Panga kodulehel.